

50

LETNICO
obhaja letos
"Amerikanski
Slovenec"

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Reče: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do smrti

GLASILO SLOV. KATOOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽINE V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 155.

CHICAGO, ILL., TOREK, 12. AVGUSTA — TUESDAY, AUGUST 12, 1941

LETNIK (VOL.) L

Ruska južna fronta popušča - Zahrbtno gibanje Japoncev

Angleži v skrbeh radi
nove nemške ofenzive

Ruska poročila trdijo nasprotno, da so nemški napadi ustavljeni na severu, v sredini in jugu. — Nemci pa poročajo, da je Kijev obkrožen in da bodo nemške pancer divizije vsak čas v Dnepropetrovsku.

Berlin, Nemčija. — Nemška poročila trdijo, da se vsa ruska fronta od Smolenskeja do Odesa maha. Levo krilo nad Kijevom ob južnem delu pripetkega močvirja je prodrl v ovinku in s severa prišlo na vzhodni strani pred mesto Kijev, ki mora pasti prav v kratkem, kakor to prerokujejo Nemci. Tudi z juga prihaja nemška ost in Kijev je že skoro obkrožen. Ne daleč jugovzhodno od Kijeva, je nemška kolona prekorčila reko Dnjeper in tako zdaj na obeh bregovih prodirajo nemške kolone proti Dnepropetrovsku in od tod nameravajo po nižavi udariti na Nikolajev, ki se nahaja že tik zaliva na vzhodni strani Odesa ter tako Odeso odrezati. Odtod naprej na krimski polotok, je cilj nemške ofenzive.

London, Anglija. — Tukajšnji vladni krogi so v resnih skrbih radi napredovanja nemške ofenzive v južni Rusiji. Bojijo se, da ako Rusi med Dnepropetrovskem in Nikolajevem Nemcev ne ustavijo, zna pasti v nemško past kakih 30 do 40 ruskih divizij, ki jim poveljuje maršal Budenny. Rusi se z vso trdnostjo upirajo nemškemu pritisku. Pri tem doživljajo sami velike zgube, še večje zgube pa trpe Nemci. V prihodnjih par dneh se bo pokazalo, kdo bo izvajal kontrolo nad Odeso in krimskim zalivom.

Francija postala
podložnica Nemčije

Vichy, Francija. — Kar je bilo pričakovati, to se je zgodilo. Francija se je koncem zadnjega tedna uradno odločila, da se vsa prepušči nemškemu uplivi in da bo na vsej črti sodelovala z Nemčijo pri ustvarjanju "novega reda" v Evropi. Razumljivo je, da ta uradna odločitev vlade neokupirane Francije je bila izsiljena po močnem pritisku iz Berlina. Kaže pa vso slabost Francije, ki je zadnje čase brez vsake narodne zavesti in brez vsakega ponosa in se prav po suženjsko klanja vsem zapovedim Berlina.

V soboto se je vršilo vladno posvetovanje med predsednikom vlade Petainom, podpredsednikom Darlanom, prokonzulom generalom Weygandom, ki je došel iz Afrike in vojnim ministrom generalom Huntzigerjem. Sklep posvetovanja se je objavil in se glasi, da Francija sprejema nemški "novi red" in da bo v polni meri sodelovala v tem redu, kateremu stojijo nasproti Britanija in Združene države. Posvet je določil, da bo Francija branila Dakar in vsako svojo po-

Moskva, Rusija. — Rusko uradno poročilo pa trdi, da so Rusi ustavili nemški pritisk proti Odesi in Krimu in da so porazili z velikimi izgubami kakih deset nemških divizij na ukrajinski fronti. Kijev in Odesa sta za enkrat rešena obkoljenja, pravi poročilo. Obenem poročajo, da je ustavljen pritisk proti Leningradu na finski fronti in istotako v sredini. Rusi so uničili do ponedeljka jutra do 140 nemških letal, veliko število tankov ter so izvršili številne učinkovite napade iz zraka na nemška vojna taborišča in skladišča.

Na podlagi poročil zmagujejo obe strani. Pri oddajanju poročil sta oba tabora precej navita in pri bojih je treba potrpežljivosti vsaj nekaj dni, da se zana, kaj je resnica na eni in drugi strani takih poročil. Rusi se trdnostno ustavljajo in zaslužijo vse priznanje. Doslej ni Nemcev mogel zadrževati, kakor jih Rusi še nihče v tej vojni. Nemci pa so na drugi strani od sile trdnostno napadali, ki imajo najbolj tehnično opremljeno vojsko in pa najbolj tranirane in disciplinirane vojake, ki so prežeti z nekim nečloveškim fanatizmom, da Nemci morajo zmagati in amen. V tej veri žrtvujejo na debelo svoja življenja in kri, ne poprašujoč, čemu in zakaj. Za Nemčijo gre in to jim je (Dalje na 4. strani)

sest v Afriki, proti komurkeli bo treba.

Ferdinand de Brinon, zastopnik vlade v Vichy, ki jo zastopa v Parizu pri nemških oblasteh, je dal časniki izjaviti v zadnjem žaljivem tonu, da zadeva, kako in kje bo Francija sodelovala je čisto francoska zadeva, ne pa zadeva gospodov Roosevelta in Wellisa. Omenjal je tudi, da Rooseveltova filozofija je "Marksova demokracija" in je zanimal vsako pravico, ki naj bi jo imel Roosevelt, da bi odgovarjal francosko vladno glede političnega sodelovanja z Nemčijo.

Tako je Francija postala prava podložnica in dekla Hitlerjeve Nemčije. Brez ponosa, brez sramu, brez vsake narodne zavesti se je prepustila Hitlerjevi politični pohotnosti. V Hitlerjevo sužnost so jo prodali francoski politični koristolovci kot Darlan, Laval in de Brinon. Nečastno je za dva odlična vojaka kot sta Petain in Weygand, da sta pristala in dovolila na to nečedno politično kupčijo.

PODREDITEV
JEKLARSTVA

Kontrolni urad za proizvodnjo je v imenu vlade podredil vso jeklarstvo industrijo. — Naročila za obrambo bodo imela prednost pred drugimi naročili.

Washington, D. C. — Direktor urada "Office of Production Management", E. R. Stettinius, Jr. je izdal odredbo, da odslej naprej mora biti vsa industrija jeklarstva in železne proizvodnje najpoprej in predvsem drugim na razpolago za obrambna naročila, potem se le za privatna in druga naročila. Naredba stopi v veljavo s 1. septembrom t. l. Jeklarstvo družbe, ne glede kake pogodbe imajo s kom, bodo morale upoštevati naredbo in dati naročilom za obrambo vso prednost. S tem bo mnogo drugih izdelkov zamaknjenih in količina istih znižana, kot proizvodnja avtomobilov, refrigeratorjev in prenosnih drugih predmetov za skoro 60%. Naredba velja tudi za naročila za Anglijo in Rusijo, za vse, ki jim dovoljuje pomoč "lease-lend" zakon. Prodnja jekla v prvi polovici tega leta znaša 41 milijonov tonov. Vlada pa potrebuje za obrambne namene letos najmanj 87 milijonov tonov jekla.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — Zadnji petek 8. avgusta je preminul rojak Mr. Frank Possedi v bolnišnici sv. Bernarda. Umrl je v starosti 66 let in je bil rodom iz Strigove v Medjimurju. Živel je v Chesterton, Indiana, kjer zapušča dva sina in dve hčere. Pogreb se je vršil v ponedeljek dopoldne ob 9. uri iz cerkve sv. Štefana v Chicagu in na to na pokopališče sv. Patrika v Chesterton, Ind. Pogreb je imel v oskrbi slov. pogrebnišnik Mr. L. Zefran. Preostaliim sorodnikom naše sožalje. pokojniku pa večni mir in pokoj!

POKOPAN BLIZU OČETO.
VEGA ROJSTNEGA KRAJA

Rim, Italija. — Zadnje soboto se je vršil pogreb 23 letnega Bruna Mussolini, sina italijanskega diktatorja, in sicer v Pendino Prenappio, blizu "dučevega" rojstnega kraja. Truplo je bilo prepeljano tja iz mesta Pise, kjer se je mladi Mussolini smrtno ponesrečil, ko je treščil na tla z nekim rovim aeroplanom, ko ga je preizkušal Bruno, ki zapušča ženo in 17 mesecev staro hčerko, se je poleg sedanjega vojne udeležil tudi bojov v Etiopiji in Španiji.

WASHINGTON NE ŽELI
KONVENCIJ

Washington, D. C. — Do čim si vsako drugo mesto prizadeva, da bi privlačilo čim največ konvencij, se je pa od tukaj naslovil zadnji teden apel na razne organizacije, naj si izberejo kaka druga mesta za svoje konvencije in ne Washingtona. Bajje primanjkuje prostorov za prenočišča.

Ali bodo Japonci za-
bodli Rusijo v hrbet?

Japonci izvajajo politični pritisk na Siam, da jim dovoli "zaščitno" zasledbo. — Na severu nameravajo zasesti Vladivostok in važne postojanke v Sibiriji.

PO KAT. SVETU

London, Anglija. — Tukajšnji škofje izražajo zaskrbljenost, da razne organizacije, ki izključujejo religijo iz svojega programa, privabljajo k sebi mladino iz katoliških družtev. Priporočali so, naj se ustanove kot protikorak posebni farni klubi za mladino.

Bridgeport, Conn. — Na konvenciji katoliške abstinence zveze je kardinal Dougherty iz Philadelphije nedavno povdarjal, da je pitje prišlo vse preveč v navadno. Da se rešijo zlasti ženske pred tem zлом, je priporočil oživitve abstinence gibanja.

Pittsburgh, Pa. — Samostan karmeličank v Loretto, Pa., bo prodan na javni dražbi, ako ne bo v kratkem prišla zanj finančna pomoč. Ta samostan je bil postavljen pred 10. leti s podporo bivšega milijonarja Ch. M. Schwaba. Mož pa je pozneje takorekno v revščini umrl in njegove finančne obveznice so postale brez vrednosti.

London, Anglija. — Prvi lord admiralitete se je zadnji teden izrazil, da so bile v juliju angleške izgube na Atlantiku nižje kakor kateri koli mesec od maja 1940 naprej. Doseglo s je to z ojačenimi "konvoji" ter z značno protekcijo.

Havana, Kuba. — Zadnji teden je bilo aretiranih tukaj osem Nemcev pod obdolžbo, da so bili člani neke špijonažne organizacije, dočim oblasti še iščejo 24 drugih. Namignilo se je, da se bo podoben korak podvzel tudi proti japonskim osumljencem.

PRESEDNIK ZMAGAL Z
DVEMA GLASOVOMA

Washington, D. C. — Neki predlog glede nakazila za graditev cest, ki ga je kongres sprejel, je predsednik Roosevelt vetiral, namreč, da je odklonil zanj svoj podpis, s čimer je preprečil njega uzakonitev. Da kongres lahko uveljavljal kak predlog preko predsednikovega "veto", mora dobiti ta v obeh zbornicah najmanj tritretinsko večino glasov. Pri ponovnem glasovanju za omenjeni predlog je v senatu predsednik propadel, a rešila ga je poslanska zbornica, vendar tudi tukaj z dvema glasovoma.

RUSI MENDA BOMBARDIRALI
BERLIN

London, Anglija. — Iz zanesljivih virov, ki imajo zveze s sovjetsko vlado, se je zadnji petek izvedelo, da so v noči prej ruski letalci izvršili bombni napad na nemško prestolico Berlin. To je bilo prvič, da

Šanghaj, Kitajsko. — Vlada

v Tokio izvaja vsestranski pritisk, da bi omejevala siamsko vlado, da ji privoli zasedbo nekaterih strateških točk v Siamu, zlasti na planotah ob meji Burme, kjer Japonci želijo ustanoviti postaje za letala, odkjer bi z lahkoto pazili na ves promet, ki gre preko Burme na Kitajsko. Od te strani hoče z eno roko Japonska zgrabiti Čang-kajsevo nacionalistično vlado.

V istem momentu pa gleda z vso pozornostjo na Vladivostok, in ga zna vsak čas napasti in zasesti. Japonci pošiljajo številna ojačenja v Manchouko na sibirsko mejo. Podoba je, da Japonci zvesto sledijo Nemcem in majo poseči v boj proti Rusiji v ugodnem psihološkem momentu. Najbrže, če Nemci ne bodo dosegli v kratkem zmage in bi začela prihajati Rusom preko Vladivostoka pomoč iz Amerike, bo dolžnost Japonske to zvezo prerežati. Ako bi se pa ruska moč zrušila, bo zopet planila na žrtev, da dobi poceni in na lahek način kar največ mogoče plena v Sibiriji.

Le izreden dogodek more preprečiti japonski napad na Sibirijo. Demokratska Anglija in Amerika ste vse prepovedali. Japonsko bi morali že davno treščiti po glavi in jo onesposobiti za vsak tak načrt. Tako pa, ko vedo, da se Japonska pripravlja, da pomore Nemcem in da bodo imeli opravka z njo, proti njej milostno ravna in ji prizanašajo. Ta apizarska politika anglosakega sveta proti Japoncem se zna še bridko maščevati!

THAILAND SE "ZAHVALUJE" ZA PROTEKCIJO

Bangkok, Thailand. — O tej južnoazijski državi so se Japonci te dni izrazili, da potrebuje njih protekcijo, da je ne vzamete pod svojo kontrolo Anglija in Amerika. Na to pa je neka oseba iz tukajšnjih vodilnih krogov zadnji teden odgovorila, da se država zahvaljuje za protekcijo, češ, da je ne potrebuje, pač pa bi potrebovala zaloge vojnega materiala od zunaj, na kar bo lahko sama skrbela za svojo obrambo. V tem se vidi mignjaj, da ta država upa, da bo dobila ta material od Anglije in Amerike.

so sovjetski aeroplani prileteli nad to mesto. Ko je v petek zjutraj izdal Berlin poročilo, da so "sovražni aeroplani" prišli nad mesto, so bili angleški vodilni krogi dokaj presenečeni, kajti vedeli so, da britanski letalci niso bili poslani tisto noč nad Berlin. Domnevalo se je nato, da so morali biti to ruski aeroplani, na kar je pozneje vest iz Moskve domnevno potrdila.

Iz stare domovine

"Jugoslovanski Kurir" poroča po dopisništvu tiskovnega urada jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, da je cela Jugoslavija preplavljena s tajnimi letaki, na vse rodoljube, da se naj borijo proti hitlerizmu. — Druge vesti.

Rusko-slovanski odnosi

Washington, D. C. 26. julija. — (JK). — Dopisništvo centralnega tiskovnega urada pri kraljevem poslanstvu v Washingtonu dostavlja sledeče:

Te dni je začelo rusko veleposlanstvo v Washingtonu objavljati zelo zanimiv novinski bulletin, v katerem je nekajkrat poudarjeno in naglašano zanimanje Sovjetske Rusije za Južne Slovence, za vse Slovence in v prvi vrsti pa za Jugoslavo.

V tem bulletinu je objavljen tudi odgovor, ki ga je dal g. Lozovski na vprašanje nekega ameriškega časnikarja o prisotnosti jugoslov. poslanika g. dr. Milana Gavriloviča v Moskvi. G. Lozovski je dejal: "Prihod g. dr. Milana Gavriloviča, poslanika Kraljevine Jugoslavije, v Moskvo pomeni to, da so diplomatični odnosi med U. S. S. R. in Jugoslavijo docela in popolnoma vzpostavljeni."

Sovjetski bulletin navaja v eni svojih števil pisane "Izvestije", ki pravi sledeče:

"Slovani: Rusi, Poljaki, Ukrajinci, Belorusi, Srbi, Čehi, Slovaki in Bolgari niso sami v boju proti Hitlerju. Ob podpori drugih narodov bo sovjetski narod uničil nacistične kanibale."

Isti bulletin prejema iz Carigrada sledeče poročilo:

"Jugoslovanski patriotje so preplavili Jugoslavijo z jako velikim številom tajnih in prepovedanih letakov, ki se glasi:

"Delavci, kmetje, intelektualci in vsi rodoljubi Jugoslavije! Naciji so napadli naše brate, veliki sovjetski narod. Hitler hoče narediti iz velikega slovanskega naroda kakor tudi iz celega slovanskega plemena pleme in narode sužnje, ki naj nad njimi gospodarjeva nemško pleme gospodarjev."

Jugoslovani vedo, kaj vse to pomeni. Oni so to izkusili na svojih hrbtih s svojim lastnim izkuštvom gledaje, kako sistematično uničujejo nemški vojski Slovence. Dovolj je tega strašnega zla. Usoda vseh Slovencev je odvisna od usode velike Rusije, ki je sedaj odločena za boj. K orožju, bratje! Začnimo četniško vojno! Slediti moramo zgledu svojih bratov v Rusiji ter si prizadevati to, da zrušimo nacistično Nemčijo. Pošteni jugoslovanski rodoljubi, postavimo se v imenu svoje domovine, v imenu bratstva slovanskih narodov, v imenu svobode in časti svojega naroda na branik slovanskega ter se zedinimo v eni sami borbi proti hitlerizmu! Bog živi svobodno Jugoslavijo!"

Ko sovjetski bulletin analizira vstaje v Bosni, Hercegovini,

Dalmaciji, Črni gori in v Hrvaški sami, naglašajo, da je to rezultat splošne revolte vseh slovanskih narodov v boju proti nemškemu hitlerizmu in nacizmu stoletnemu sovražniku slovanstva.

Važno zgodovinsko odkritje

Na tleh, kjer se je razvijala stara hrvaška zgodovina, so našli ostanke cerkvice Sv. Ivana in Sv. Lovrenca iz starohrvaške dobe. Pod strokovnim vodstvom arheologov iz Splita in Trogira so doslej odkrili cerkveno apsidno z ostanki pločnikov, temelje in kamnite dele oltarja. Večji del cerkvice pa je še pod zemljo. Po doslej odkritih spomenikih, ki so pripadali različnim dobam, je očito, da gre za tri kulture: sloje, za rimsko-pogansko, starokrščansko in starohrvaško. Arheologi so prepričani, da bodo z nadaljnjim odkopavanjem cerkvice, ki jo omenja že trogirski zgodovinar Andreis, našli še zanimive spomenike iz vseh treh obdobj. Prebivalstvo je prav navdušeno za odkritje, s katerim so se potrdile stare govorice. Tu je nekoč bila zibelka hrvaške države. Kraj je po svoji lepoti privlačeval in zapustil sledove raznih kultur.

Po glavi mu je dal

V bolnišnico je bil pripeljan 60 letni posestnik Janez Gril z Vrha sv. Miklavža pri Kresnicah, katerega je v prepriju udaril s topim predmetom po glavi I. J. posestnikov sin iz iste vasi. Gril, ki je postal žrtev pravdarske strasti, ima prebito lobanjo.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Uršula Kraker, rojena Leskova, vdova poštnega poduradnika stara 79 let. — V Savljah (Ljubljana) je umrla Cecilija Galjot, rojena Vidovič, žena delavca in pletilja stara 51 let. — V Mariboru je umrl Rupert Tifengraber, krojaški pomočnik star 76 let.

Upepeljena domaćija

V Stojnicah na Dravskem polju je ogenj uničil domačijo posestnice Katarine Šmigoc. Požar je napravil posestnici do 25.000 dinarjev škode. Preiskava je dognala, da je ogenj izbruhnil zaradi slabega dimnika.

Oproščeni

Apelacijsko sodišče v Ljubljani je razveljavilo obsodbo okrožnega sodišča v Celju, ki je obsodilo Franca Gosaka iz Planine pri Zrečah, da je umoril svojo mačeho. Gosak je bil v Celju obsojen na 15 let robitve, ljubljansko sodišče ga je krivde oprostilo.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1881.

Izhaja vsak dan razen nedelje, ponedeljka in dneva po praznikih.

Izhaja in tiskal:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5444

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after a holiday.

Izhaja in tiskal:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5444

Naročnina	Subscriptions
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi valnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldna. — Na dopise brez podpisov se ne odziva. — Rokopisov predpisno ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1905 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Beseda o antisemitizmu

O antisemitizmu je zdaj precej utihnulo. Le kjer se za Hitlerja prikaže kak uspeh, in teh mu ravno ne manjka, se navadno prikaže nekaj, kar cika na antisemitizem. Kolikor je ta antisemitizem le izraz rasne mrznje, je krivičen in vsega obsojanja vreden. S takim antisemitizmom se ne sme nihče dati okužiti, ako hoče ostati na moralni podlagi. Cerkev je opetovano jasno povedala, da je rasni antisemitizem nemoralen, ne more biti v nobenem skladu s krščanskim naziranjem. O tem ni dvoma. Antisemitizem pa je antisemitizem, in vsak antisemitizem ni ravno rasni antisemitizem.

Tudi odpor proti neprimernemu in kvarljivemu vplivu judovskega elementa na najrazličnejših poljih je antisemitizem, pa je v okviru moralnih pravcev za odpor na mestu, opravičen in potreben.

Vpliv judovskega elementa ni povsod enak, pač po meri števila in družabnega stališča Judov in udejstvovanja Judov na različnih poljih. Kjer so Judje v veliki manjšini, ali radi razmer nimajo dosti vpliva za udejstvovanje, antisemitizem ni na mestu, ker ga pač niti treba ni. Tudi razvrstitev judovskega elementa je merodajna, dasi ne vedno. V Zagrebu je odstotek Judov neznan, ampak njih ekonomska moč je neprimerna, Judov je baje le kakih šest odstotkov, ampak do 80 odstotkov Zagreba je v judovskih rokah. To je najmanj nemoralno, vpliv na sebi je pa druga zadeva. V slovanskih pokrajinah je mestno prebivalstvo pogostoma nad 50 in celo 70 odstotkov judovsko. Na sebi ni pomoči, ampak vpliv mest na podeželje prebivalstvo je posebno pri politiki merodajen, in tako nekaj tisoč Judov lahko obvladuje milijone, in nihče ne bo pričakoval, da bi Judje ne bili hudo sebični, gledali le na svoj dobiček.

Vsekako pa ne gre ravno za število, razvrstitev, premoč na raznih poljih, gre za to, če postane vpliv na druge sloje kvarljiv, poguben, in tu je antisemitizem na mestu, opravičen in z moralno obrambo potreben.

Pri nas v Ameriki se mora antisemitizem kakih kukluksklanec odkloniti. Najmanj sredstva niso na mestu. Antisemitizem je pri nas pogostoma povezan tudi z antikolicizmom. Med katoličani in judi je toraj nekako ista in skupna obrambna linija. Ne vemo.

Katoličani so pri nas Irci. To velja vsaj v obče. Irci in Judje grejo posebno v politiki skupaj. Večinoma so v manjšini in skupna pot je znak manjšine že po naravi manjšine, ki je vedno slabjša od večine.

Slika se pa izpremeni, kadar pride judovski element do neke večje moči, do večine, in se pričinja sam udejstvovati. Tam takoj pokaže — rogove.

Značilen je te dni slučaj v New Yorku. Javne šole ne poznajo Boga, tam ni nobene moralne vzgoje, ker brez Boga ni morale. Posledice se kažejo bolj in bolj in mnoge postaja strah. Merodajni krogi so v skrbah radi te brez moralne mladine. Da se nekoliko vsaj opomore, se je začelo gibanje za pouk, verski pouk mladine v javnih šolah. Pouka bi postali deležni vsi, katoličani, protestanti in judi, nobeden bi ne bil prikrajšan, noben privilegiran. In pouk je odvisen tudi od volje staršev. Vse je skoz in skoz nepriljubeno, svobodno.

Kdo se je v mestu New York najbolj dvignil zoper tako potreben od pomoči pri mladini? Judovski krogi in ne morda moderni ti judovski krogi, ki jim ni za moralo in vero, dvignili so se verski judovski krogi z rabiji na čelu! Verni Judje imajo za svoje vernike verski pouk, ampak takim svojim krogom, ki ga nimajo, ali drugim, ki nimajo tega pouka, ga ne privoščijo! In v tem se vidi kvarljiv judovski vpliv. Ni toraj čuda, da postajajo pozorni na ta judovski vpliv celo Irci, in govorijo o — antisemitizmu, toraj o potrebnih obrambi zoper judovski vpliv. Le tak antisemitizem je ne le opravičen, nujno potreben je, ako je komu za moralni dobrobit širših ljudskih mas.

To je vrlo značilen pojav tako pri udejstvovanju Judov, kjer pridejo do moči in se čutijo varne, kakor tudi pri odporu toraj pri pojavu — antisemitizma.

ORGANIZIRAJTE LOKALNE ODBORE!

Urednik uradnega glasila Slovenske svobodnomiselnice zveze, brat Vatro J. Grill, je v Napredku z dne 30. julija napisal važno in pomembno sporočilo vsem društvenim uradnikom njegove Zveze. Napisani apel je tako dober in važen, da se mi zdi potrebno, da ga priobčijo tudi druga glasila naših slovenskih bratskih organizacij. Potrebna je nujna, da saj eno društvo v naselbini zavzame potrebne korake, da se skliče skupaj vsa društva naših slovenskih podpornih organizacij. Pričeti je potreba, prične naj kdor hoče. Njegov članek se glasi:

Kako organizirati pomoč za ljudstvo v stari domovini

Izgleda, da je delo za zbiranje darov v pomoč žrtvam vojne v stari domovini običajno na mrtvi točki. Kaj je vzrok temu? Nemara, da nevednost in brezbriznost, morda nevednost več kot pa brezbriznost.

Društveniki po raznih naselbinah očividno pričakujejo, da jih bo izvršni odbor Slovenske sekcije JPO pozval oziroma povabil s posebnimi pismi, da organizirajo lokalne odbore za zbiranje darov. Ker takih pisem niso prejeli, čakajo in držijo križem roke.

To stališče je napačno. Izvršni odbor Slovenske sekcije JPO sestoji iz gl. odbornikov naših bratskih organizacij, od katerih nima nobeden toliko časa, da bi pisaril, dajal navodila, dragal in spodbujal društva po vsej deželi, katerih je več tisoč. Če pa bi se najelo posebno moč ali moči, da bi izvršile to delo, bi bili s tem zvezani stroški, ki bi morali biti kriti bodisi iz blagajne naših organizacij, ali pa iz darov, ki bodo zbrani za pomoč ljudem v domovini. Potrebno pa ni ne eno ne drugo. Potrebno je le, da smo vsi na jasnem, kaj se mora storiti, da se akcija spravi v tek.

Naš nasvet je, da uradniki Zveznih društev po naselbinah stopijo v stiko z uradniki drugih društev in se pomenijo glede skupnega dela. Če se je društvo druge organizacije prej zganilo, pa da se odzovejo in sodelujejo. Ni važno kdo začne, ampak nekdo mora začeti!

Ako ste prezrli ali pozabili, se nam zdi na mestu, da ponovimo, kdo so člani izvršnega odbora Slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki: Vincent Cainkar, predsednik; Josephine Erjavec, podpredsednica; Joseph Zaiser, tajnik; Leo Jurjevč, blagajnik; Janko N. Rogelj, predsednik publicističnega odbora, in nadzorniki William Rus, John Ermenec, John Gornik in Frank J. Wedie. Ako takemu odboru ne bomo zapali, potem sploh ne moremo nikomur več zaupati.

Nikomur se ni treba bati, da zbrani denar ne bi bil porabljen za naše slovenske ljudi onkraj morja, in to tako hitro kot se bo našlo pota, da se jih doseže. Tudi primorski Slovenci bodo do-

bili pomoč, kajti če je bil kdaj sijajen izgled, da bomo rešeni iz italijanske sužnosti, je to sedaj, ker se je Mussolini obesil na Hitlerjev bojni voz in bo torej fašizem z nacizmom vred pokončan. Slovenska sekcija JPO odbora je na delu, da pomaga vsem Slovincem, prav kot Srbi in Hrvati v Ameriki delajo, da pomagajo svojim ljudem. Če bomo vsi storili svojo dolžnost, bo pomagano vsem, in stekir si bomo hvaležnost vsega jugoslovanskega ljudstva.

Lokalni odbor Slovenske sekcije JPO naj se organizira v vsaki naselbini! Eden mora sklicati sejo, izvolijo naj se uradniki in imena istih sporočijo tajniku Slovenske sekcije, Joseph Zalarju, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill., ki vam bo sporočil, katero številko bo imel vaš lokalni odbor in vam poslal čarter, ki bo spričevalo, da je vaš odbor del akcije, ki ima uradno dovoljenje državnega departamenta v Washingtonu za nabiranje darov za ljudstvo v stari domovini.

Bratje in sestre, Slovenci in Slovenke, kjerkoli ste in karkoli ste, zganite se!

Janko N. Rogelj
direktor publicitete
slovenske sekcije, JPO

SLOVENCI V KANADI
VABIJO

Grimsby, Ont.

Naši rojaki iz spodnjega Ontaria se zopet pripravljajo na "žegnanje" pri Mariji Pomagaj v Vinelandu, Ont. Ker se je naša lanska božje- potna slovesnost tako lepo obnesla, smo že takrat sklenili, da jo ponovimo vsako leto na nedeljo po Velikem Smarnu.

Letos torej pade ta dan na nedeljo 17. avgusta. Pričeli bomo že na predvečer s takozvano Garden Party ob cerkvi. V nedeljo bosta dve svetni maši, ena ob devetih, druga ob enajstih (letni čas). Pri obeh slovenska pridiga in slovensko petje naših otrok.

Po drugi maši obed za goste in razna okrepčila.

Popoldne ob treh slovenska procesija s podobo Marije Pomagaj, med katero se bodo pe- le litanije Matere Božje. Potem slavnostni govor Rt. Rev. kanonika Omana iz Clevelanda in še drugih. Na to se procesija vrne v cerkev, kjer bo blagoslov z Najsvetejšim. Vse- skozi ljudsko petje. Potem prosta zabava in okrepčila na cerkvenem zemljišču.

Veseli bomo, če pridete tisti dan k nam tudi rojaki iz sosednje Stričeve dežele. Vsem kličemo že naprej: Iskreno dobrodošli!

Slovenci v Kanadi.

PODLEGLI DOLGI BOLEZNI

Johnstown, Pa.

Danes je 1. avgusta in prvi petek, pa moram zapisati, da smo danes tukaj pokopali Jerry Lindich-a. Tri leta je bil bolan in tri mesece. Bil je veren katoličan in vsaki prvi pe-

tek so ga g. župnik obiskali ter mu podelili sv. obhajilo. Še zadnjo nedeljo meseca julija je naročil svoji ženi, ko je šla v cerkev, naj ne pozabi povedati g. župniku, da bodo prišli v petek s sv. zakramenti po drugi sv. maši. — Pa ni dočkal prvega petka; že v torek ga je Bog pokleal. Ob pol osmih zvečer je umrl. Jaz sem bila do zadnjega zdihljeja pri njemu. Dva dni ni mogel govoriti, da bi ga razumeli, vedno pa se je smehljaj, do zadnjega diha. — Bog mu daj večni pokoj in naj se odpočije od zemskega truda v božjem miru!

Jaz vsaki dan težko pričakujem Amer. Slovence in ko pride, vsega poborem. Vendar pa že tako dolgo nisem opazila nobenega dopisa iz Johnstowna. — Tukaj je menda prav tako, kot po drugih naselbinah in mestih. Veliko jih dela, pa jih je kljub temu še tudi veliko brez dela.

Se nekaj bom napisala. — Zgoraj sem omenila, da so Lindichevi izgubili očeta, kar je seveda velika izguba za družino. Sedaj pa moram poročati, da je Bog podaril Lindichevi hčerki prav lušno hčerko, katere so prav veseli. — Bi se kaj napisala, pa bom ob drugi priliki. — Pozdrav vsem naročnikom Amer. Slovence, listu pa veliko stalnih naročnikov.

Louise Novak

MOČ ČASOPISJA

Johnstown, Pa.

Kakor vpliva časopis na javno mnenje narodov v politiki, tako vpliva tudi na posameznika, bodisi v trgovskih ali verskih zadevah. In prav radi tega imajo razne organizacije svoja glasila, ki delujejo in propagirajo svojo organizacijo. Tako je prav umestno reči: Povej kaj čitaš in povem ti kaj si.

Ne morem si tolmачiti, kako more žena, ki se kaže na zunanaj dobra katoličanka vreči katoliški list iz hiše ob prvi priliki ki jo dobi, češ, ni denarja, imamo preveč listov; — ali, mož ne pusti, se venomer razburja, itd., dasi ga je ravno mož naročil. Po mojem mnenju, taka katoliška žena noče, da bi družina čitala katoliški list, saj ima za tri ali več veri nasprotnih časopisov prostora v hiši, ki so vsi plača-

ni, le za katoliški list ni denarja, oz. preveč stane.

Ko bi se katoličane v polni meri zavedali moči tiskane besede, bi bil list Amerikanski Slovenec v vsaki slovenski katoliški hiši, ali vsaj tam, kjer je gospodinja — mati katoličanka.

Tukaj je bil položen k večnemu počitku dne 1. avgusta iz cerkve sv. Terezije Jernej Lindič, mož zrelih let, ki je večkrat priznal, da se ima le listu Amer. Slovenec zahvaliti, da se je vrnil k cerkvi. Po njegovi lastni izpovedi, je bil trideset let izven cerkve. Ob času, ko je župnikoval na tukajšnji slovenski fari č. g. p. Odilo Hajnšek in je ustanovil podružnico sv. Ane, smo nekoga dne prišli v razgovor, koliko Slovencev je v tem delu mesta. V tem pogovoru je pokojni Lindič rekel: Father, dokler ne bodo rojaki čitali Amer. Slovence, ne bodo hodili v cerkev. Da sem jaz danes tukaj, je delo tega lista. Vidi, te, koliko let nisem hodil v cerkev. Sedaj čitam list nekoliko mesecev in dobivam drugačno mnenje o veri in božjih zapovedih in upam ostati tega prepričanja do konca. — Tri leta in tri mesece je bil privezan v sobo, oziroma na bolniško posteljo, zadet od mrtvouda po levi strani života. Ni tožil. Bog že ve, kako je prav, je rekel, koliko je bolnih, ki trpe bolečine, jaz nimam bolečin, le hoditi ne morem, drugače sem pa zdrav. Želel je, da bi toliko okrevaj, da bi mogel romati v Lemont, k Mariji Pomagaj, a sedaj, je šel v večni Lemont.

Pokojni Jernej je bil zvest naročnik Amerikanskega Slovence, kakor tudi Novega Sve- ta od začetka in Ave Maria. Naj mu bo ohranjen blag spomin, preostalih pa naše sozla- lje!

Katoličani Slovenci! Zave- dajte se moči časopisja. Citajte, podpirajte in širite le katoliške liste. Amerikanski Slo- vene naj bo vaš list in vodnik. skušnje ima že 50 let. — Pozdrav.

M. K.

PORODI NA FINSKEM

Finska vlada je izdala stati- stični pregled o svojem prebivalstvu. Iz statistike izhaja, da so porodi na dobri višini. Na- dvajset tisoč prebivalcev pride po en porod.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

O OBRAMBNIH OBVEZNICAH

- Kje naj hranim svoje obrambne hranilne bonde?
- Na kakem varnem prostoru, kajti vrednost imajo, ki se stalno zvišuje. Ako želite, jih bo za vas hranil zakladniški departament ali kaka Federalna rezervna banka brezplačno in vam bo dala potrdilo.
- Ali album, ki je bil napolnjen z znamkami, sam od sebe postane bond, ki bo plačeval obresti in bo dozorel v 10 letih?
- Ne. Izpoljeni album mora biti zamenjen za bond. Neglede, kolikšen je znesek denarja, ki ste ga investirali v znamke, vam ne bo donasal obresti, dokler ni v obliki bonda ali bondov.
- Pripomba: Vlade obrambne obveznice (bonde) ati znamke lahko kupite na vašem najbližnjem poštnem uradu, ali na bližnji banki, ali pa pišite po pojasnila na: Treasurer of the United States, Washington, D. C.

Dogodki

naši Slovenci po Ameriki

Zlikovci

Cleveland, O. — Mr. John Trattar, ki vodi delikatesno trgovino na East 49th Street je bil oni dan žrtev zlikovcev. Barabe so se bile spravile na njegovo šipo v izloženem oknu in vrgle vanjo v papir zavito opeko. Na papirju je bila narisana velika črka "V", kar pomeni victory-zmago, spodaj pa je bilo zapisano "greenhorn." — Morda so oni mislili zmago pobalinov.

Mrs. Johana Novak v Chicagi

Chicago, Ill. — Pretekli četrtek nas je obiskala Mrs. Johana Novak iz Carnville, Ill., kjer imajo svojo farmo. Naha- ja se na obisku pri svojih so- rodnikih pri družini Mr. in Mrs. Simon Sinkovec, kjer je ostala nekaj dni, nakar se vrnila nazaj na svoj dom v Carnville. — Za prijazen obisk naj- lepša hvala!

Poroka v Clevelandu

Cleveland, O. — Zadnjo soboto 9. avgusta sta se v cerkvi sv. Vida poročila Miss Jennie Dime, hči Mr. in Mrs. John Kerch iz East 72nd Street in Mr. Frank Gross, ki je tudi sin tukaj poznane družine Mr. in Mrs. Anton Gross iz Union Ave. Poroka je bila s sv. mašo. — Prijatelji častitajo novopo- ročencema!

Vest iz Milwaukee

Milwaukee, Wis. — Znana rojak in rojakiinja Mr. in Mrs. Anton Hren, ki sta zadnjih 28 let uspešno vodila svojo gostilno na 200 E. Pittsburgh Ave., sta s prvim julijem tega leta prepuščila svojo obrt svojemu sinu Josephu in odšla na počitnice. Sedaj stanujeta na svojem lepo vredenem domu na 1107 So. 30th Street. — Prija- telji jima žele še mnogo zdravih in srečnih let! — A. T.

Smrtna kosa na vzhodu

Ridgewood, L. I. N. Y. — Na svojem domu je tukaj umrl ro- jak Andrej Hren, v starosti 63 let. V Ameriko je prišel pred 33. leti in je ves čas živel v New Yorku, zadnje čase pa v Ridgewoodu. Pokopan je bil zadnjo sredo iz cerkve sv. Ma- thiasa na Catalpa Ave. na pokopališče sv. Trojice. Doma je bil iz Domžal. Zapušča ženo, sina, dve hčeri in dva brata, katerih eden je v Clevelandu, eden v Minnesoti.

Gospa Štorklja hodi po Minnesoti

V Kenneth, Minn. se je usta- vil pri družini Mr. in Mrs. Ludvig Zakrajšek in jim pustila krepkega sinčka, ki so ga krstili v cerkvi sv. Cecilije.

V Soudanu, Minn. pa se je zglasila pri družini Mr. in Mrs. Johna G. Nemanicha in jim je pustila tudi sinčka, ki so ga krstili na ime John George v cerkvi sv. Martina na Tower-ju.

Srečnim staršem naše čstit- ke!

PSICA NA POLETU

(263)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je Tarzan videl, da je divja de- tica v nevarnosti pred štirimi divjaki, je napravil nekaj neverjetnega.

Stopil je na odprto, da je dobil prost razgled in gotov cilj za strelj, nakar je nastavil psico na lok. Tarzela ga je vi- dela.

"Tudi ti, beli velikan", zasmehljivo, "tudi ti hočeš užiti čast nad mojo smrtjo!"

Se ko je govorila je Tarzan spustil psico z napete tetive, ki je ubrala ravn- no pot

WAS TARZAN, THE BEAST-MAN YIELDING TO HIS OWN WILD NATURE? WAS HE CLAIMING JUST REVENGE AGAINST THIS SAVAGE CREATURE WHO HAD TRIED TO KILL HIM?

NEDELJSKI KOTIČEK

J. M. Trunk.

TEDENSKI KOLEDAR

17. Nedelja — 11. pobin k.
18. Ponedeljek — Helena
19. Torek — Ludovik
20. Sreda — Bernard, opat
21. Četrtek — Ivana Franciška
22. Petek — Timotij
23. Sobota — Filip Benicij

TRETJA NEDELJA V AVGUSTU

"Vem, da si dobrotljiv in usmiljen Bog, prizanesljiv in velikega usmiljenja in odpustča hudo (Jona 4, 2)".

Tako se je bitko pritoževal prerok nad božjo nezapodljivo prizanesljivostjo. Koga bolj žalimo ko velikega Boga? Preštej, če moreš, neštevila grozna razžaljenja, ki se od pamtveka iz te zemlje dvigajo do božjega prestola! Bog pa se usmilil vseh in neprestano blagoslovlja rod človeški, sonce njegovo obseva dobre in hude. Strogo ti pa zapoveduje, da postarša njemu enak tudi v tem. Le tedaj ti tudi odpusti. "Odpustajte in odpustilo vam se bo (Luk. 6, 37)".

"Ali se nisi mogel tudi ti tovariša svojega usmiliti, kakor sem se jaz tebe usmilil (Mat. 18, 33)?" Če tega ne storiš, ti je tudi "Oče naš" v prokletstvo.

Ne moti se. Ako tudi vso postavo izpolniš, pa se v tem pregrešiš, boš pogubljen. "Kdor se hoče maščevati, nad njim se

bo Gospod maščeval ter mu bo gotovo pridržal grehe. Človek obdrži jezo zoper človeka in pri Bogu išče odpustanja! S človekom, ki je njemu enak, nima usmiljenja, in vendar prosi odpustanja svojih grehov? Spomni se poslednjih reči in jenjaj sovražit (Sirah 28, 1)". In odpusti moraš od srca in sedemkrat sedemdesetkrat (Mat. 18, 21), to je, tolikokrat, kolikokrat odpusti Bog.

Povej mi, ali ni znamenje revne slabosti, če si tako občutljiv, da ne moreš ničesar prenesti in te jeza vlada kakor sužnja? Ali spoštuješ takega človeka? Ali zaničuješ človeka, ki ima v sebi moč odpustiti, kakor odpusti Bog?

Znamenje velikega duha je in kraljevska pravica božanstva, ako se kdo ne omadežuje v človeški nizkosti in revni. Naj te hudo ne premaga, temveč v dobrem premagaj hudo (Rim. 12, 21)".

NAPREJ ZASTAVA SLAVE!

Ob 81 letnici naše narodne himne

Naprej zastava slave!
Na boj junaška kri!
Za blagor očetnjave
naj puška govori!

Komu ni znana naša narodna himna? Ze davni naši predniki so se navduševali ob njenih glasovih. Ni je bilo narodne svečanosti in prireditve, da bi je ne zapeli ali zaigrali. Ob zvokih slovenske merseljeze so vzplamtela srca na narodnih taborih, množice se je polastil sveti ogenj za sveto domačo stvar. Taka čuda je ustvarjala pesem, ki je privlela pesnik iz dna srca; našla pa je tudi skladatelja, ki ji je dal lep naroden, domač napjev.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je študiral na Dunaju lepo število nadarjenih slovenskih visokošolcev, med njimi Davorin in Simon Jenko, Janez Mencinger, Valentin Zarnik, Janez Murnik, Karol Savnik, Janez Poklukar, Jurij Štrbenec itd. Ti mladi ljudje so se radi sestajali v kavarni in so skupaj zahajali na izlete v lepo dunajsko okolico, kjer so tudi veselo prepevali, zlasti koračnice. V oni dobi so pretresali Avstrijo težki časi in dogodki. Vojna v Italiji l. 1859 je imela nesrečen izid. Absolutistična Bachova vlada je odstopila, stari avstrijski sestav je pokal na vseh koncih in krajih. Neomejeno vladanje, ki se je do tedaj v resnici vedno še držalo, je moralo pasti. Avstrijski narodi so začeli takrat vedno bolj odločno zahtevati svoje pravice. Tudi Slovenci so se gibal. Seveda pa to dunajski vladi ni nič kaj ugajalo. Nemške državne oblasti so začele krvavo preganjati vsako težnjo po samostojnosti in narodnem pravu.

Take razmere so močno vplivale tudi na dva slovenska slušatelja prava na Dunaju. Oba sta bila naša sinova, oba rojena istega leta (1835), oba iste primka: Jenko. Čeravno si nista bila sorodnika po krvi sta si bila sorodna po plemenitem narodnem mišljenju in navdušenju. Poznala sta se od otro-

skih let, ko sta obiskovala normalno v Kranju. Prijatelja sta si ostala tudi pozneje na Dunaju kot visokošolca, oba slušatelja prava. Oba sta globoko občutila krivico, ki jo je moral trpeti naš narod, vedno zapostavljen in preganjen od nemških oblastnikov. V plamtečem navdušenju sta zlagala oba Jenka, Simon in Davorin, domorodne pesmi. Prvi z besedo, drugi s skladbo, sta vnela svoje rojake, da bi se vzdramili ter šli v boj za svoje narodne in politične pravice. Tako je nastalo tožno "Morje Adrijansko", tako vznešena "Pobratimija" in še marsikatera domoljubna pesem. Tudi sta se sešla pesnik in skladatelj na isti temeljni črti ter se dopolnjevala v svojem umetniškem ustvarjanju, za kar nam je najboljši zgled naša narodna koračnica "Naprej".

V času svojih dunajskih študij je naprosil Davorin Jenko svojega tovariša in gorenjskega rojaka Simona, da bi mu spesnil besede za koračnico, sam pa bi zložil napjev. Pesnik Simon Jenko je napisal navdušeno domoljubno pesem "Naprej zastava Slave" in jo izročil Davorinu. To je bilo leta 1859. Davorin se je dolgo časa trudil, da bi jo uglasbil. Toda vse zaman. Nikakor ni mogel pogoditi takega napjeva, ki bi ga zadovoljil, ničesar primernega in pametnega se ni mogel domisliti. Kar pa se mu ni bilo posrečilo kljub trudu in dolge mu razmišljanju, to mu je naklonilo golo srečno naključje.

Bilo je 16. maja 1860. Ta dan popoldne je sedel Davorin Jenko v kavarni "Pri Baderju" poleg stare dunajske univerze. Tja so zahajali po večini mladi slovenski visokošolci ter reševali razna politična vprašanja, ki so jih takrat morebiti bolj intenzivno prevevala kakor današnja mladina. Ta dan pa je sedel skladatelj Davorin sam pri mizi, zatopljen v časopise. Med ostalimi je vzel v roki tudi "Die Presse". Bral je feljton, v katerem je ta list po-

stari navadi sramotil Slovence in Sovane. Zlasti ga je razjezilo, da je članek imenoval slovenski jezik: ein Lallen (blebetanje). Kdo se drzne na tak način sramotiti njegovo materinščino! Davorin je začel drhteti po vsem telesu, treščil je v sveti jezi list tja po mizi, plačal in odšel iz kavarne brez smeri in smotra, kamor so ga pač noge same nesele. Med hojo po dunajskih ulicah pa je začel kar na mah sam zase peti napjev po Šimnovi koračnici "Naprej, zastava Slave!" Dolgo časa se je brez uspeha mučil, da bi pesem uglasbil, zdaj pa mu je prišel napjev kar sam od sebe. Kar je toliko časa zamaš iskal, to je našel v hipu iz užaljenega narodnega ponosa. Nato je šel v Prater in napisal v restavraciji "Zum Hirschen" (Pri jeleni) pesem tako, kakor se še dandanes poje. Ko je prišel pozneje domov, je melodijo nespremenjeno harmoniziral ter se je sam čudil, kako hitro jo je zdaj našel.

Prvič so peli našo narodno budnico v javnosti 22. oktobra 1860 v dunajski restavracijski dvorani "Pri Sperlu" pri besedi Slovenskega pevskega društva. Mnogostevilne poslušalce raznih slovanskih narodov je nova koračnica kar elektrizirala, burnega odobravanja ni bilo ne konca ne kraja. Postala je splošna narodna last. Kmalu se je raznesla po vsej Sloveniji. Pri nas v domovini jo je prvič zapel na Vodnikovem rojstnem domu v Šiški pevski kvartlet: Meden. Davorin Jenko, Tušek in Golmajer. A tudi ostali slovanski narodi so sprejeli bojevito koračnico kaj kmalu za svojo. Zlasti Čehi in Hrvati so jo igrali in prepevali na slavnostnih prireditvah. Tudi pruske vojaške godbe so jo igrale na vojnih pohodih leta 1866. proti Avstriji, v rusko-turški vojni pa ruske vojne godbe pri vходу v Plevno, Sofijo in Kars. Tako se je rodila narodna koračnica, katero je sprejel slovenski narod za svojo narodno himno. Nastala je v hudih časih narodnostnih bojev v naši ožji domovini, porodila se je iz užaljene narodne časti in slovanske zavesti. Dramila je marsikatero narodnjaka ter je še danes sveža in plamteča.

Skladatelj naše narodne himne Davorin Jenko, se je rodil 9. novembra 1835. v Dvorjah pri Cerkljah na Gorenjskem. Po dokončanih gimnazijskih študijah v Ljubljani in Trstu je poslušal na Dunaju pravo, vendar ga je zlasti zanimala glasba. Pač pa je napravil iz pravosodja prvi državni pravnozgodovinski izpit. Svoje glasbeno znanje je izpopolnjeval na konservatoriju in z zasebnim študijem partitur velikih skladateljev v dunajskih knjižnicah. Kot pevovalca leta 1859. ustanovljene "Slovenskega pevskega društva" je uglasbil pesmi: Hej

Na sliki se vidi klavir, na katerega je igral pokojni umetnik Ignac Paderewski pred svojo smrtjo. Klavir je na razstavi v neki dvorani v New Yorku ter ga nameravajo voziti na ogled tudi po drugih delih dežele.

rojaki, Pobratimija, Strunam, Tiha luna itd. Pevsko društvo je imelo svoje sestanke in koncerte v dvorani "Zum goldenen Sieb". ("Pri zlatem rešetku") in "Zum Lothringer", kamor je zahajal poleg ostalih Srbov, Hrvatov in Bolgarov tudi srbski učenjak in zbiralec srbskih narodnih pesmi Vuk Karadžić. Kot mlad pravnik četrtega letnika je Davorin Jenko sprejel in v januarju 1863. nastopil mesto pevovodje pri srbski pravoslavni cerkveni občini v Pančevu s posredovanjem ravnatelja dunajskega konservatorija Hellmesbergerja. Dve leti nato je postal pevovodja "Beogradskega pevskega društva", l. 1871. pa kapelnik in ravnatelj "Kraljevskega srbskega narodnega pozorišta", kjer je deloval 32 let do upokojitve.

Srbi v tem času še niso imeli pisanih svojih skladb razen od Kornelija Stankovića harmoniziranih narodnih pesmi. Zato je naš rojak Davorin zložil za vsako slavnostno priliko kako novo pesem. In tako so nastale pesmi: Sabljo moja, dimiščijo; Bogovi silni; Plovi, plovi ladja moja; što čutiš, Srbine tužni in še mnogo drugih. Za gledališče in razna pevka društva je uglasbil več kakor dve sto pesmi, sedem uvertur za orkester itd. Največje Jenkovo glasbeno delo je opereta "Vračara". Leta 1872. je uglasbil srbsko narodno himno "Bože pravde", ko je bil kralj Milan Obrenović proglašen za polnoletnega Jenkovo državno himno je sprejela leta 1909. tudi nova dinastija za svojo in je še dandanes v veljavi.

Za velikansko Jenkovo glasbeno-prosvetno delovanje so

ga imenovala razna srbska, hrvatska in slovenska društva za častnega člana, srbska kralja Milan in Aleksander Obrenović pa sta ga odlikovala z visokimi redi. In to po vsej pravici, saj je bil naš ožji rojak Davorin Jenko prav za prav prvi srbski umetni skladatelj; uglasbil pa je tudi Slovincem nekaj prav lepih domačih skladb. Nikdar se ni odtujil domačemu rodu in čustvovanju, vedno ga je navduševala lepa narodna pesem slovenska. Njegova umetna glasba je poglajala iz domačih korenin, zato je šla tudi narodu v uho in srce. Na stopnje velikega umetnika, glasilnika pa se je povzdignil po lastni nadarjenosti in jekleni pridnosti.

Davorin Jenko je živel v pokroju v Ljubljani, od koder je večkrat pohitel v svoj rojstni kraj, v Cerklje na Gorenjsko, tja pod priljubljeni Krvavec. Nad osemdeset let je poteklo od kar se je rodila naša maršleza. Pesnik "Napreja" Simon Jenko počiva že nad sedemdeset let poleg Prešerna na kranjskem pokopališču. Ni mu bilo sojeno, da bi učakal čas, ko se bodo besede njegovega "Napreja" razlegale po vsem slovenskem in slovanskem svetu ter navduševale rod za rod. Skladatelj naša narodne koračnice "Naprej, zastava Slave!" Davorinu Jenku, je bila usoda bolj milostna. Naklonila mu je, da je dočkal poznega leta, ko je mogel zadovoljen in miren gledati na plodnostno svoje delo. Videl je, da mu je to delo prineslo tudi zasluženo priznanje. Opazoval je dolga leta, kako je navduševala njegova maršleza njegove ožje rojake, pa tudi ostale slovanske narode. R. Dostal.

POSŁANIK IZ JUŽNE AMERIKE

Juan Carlos Blanco, ki je nedavno nastopil svojo službo kot poslanik južnoameriške republike Urugvaj v Washingtonu. Slika ga kaže z njegovo družino.

JUŽNI SLOVANI PRED NOVIMI NALOGAMI

Najodličnejši predstavniki jugoslovanske vlade so v Londonu. S prihodom dveh podpredsednikov gg. Slobodna Jovanovića in dr. Jurja Krnjevića so sedaj v Londonu vse vodilne osebnosti jugoslovanskega naroda. Tu so predsednik vlade general g. Dušan Simović, minister za zunanje zadeve g. dr. Momčilo Ninčić, finančni minister in eden odličnejših mož Hrvške kmečke stranke g. dr. Juraj Sutej kakor tudi predstavnik Slovencev v vladi g. dr. Miha Krek. Prisotnost Nj. Vel. kralja Petra II. v Londonu poleg njegove vzvišene matere kraljice Marije ustvarja tak položaj, da je vse odgovorno in uradno vodstvo kraljevine Jugoslavije danes zbrano v Londonu — v središču drugih vlad, ki se v prestolnici Velike Britanije borijo za ustvarjenje svobodne Evrope.

Izjavi, ki sta ju podala na častniškarski konferenci v ministertvu za informacije v Londonu predsednik jugoslovanske vlade g. Simović in zunanji minister g. dr. Ninčić, jasno izražata smisel in cilje borbe, ki jo danes vodi vlada kraljevine Jugoslavije kot edina zakonita predstavnica Srbov, Hrvatov in Slovencev. Iz omenjenih izjav, ki su je objavil izselniški tisk v celoti in tako tudi ves angleški tisk, je jasno razvidno, da Jugoslavija ni umrla, da je nasprotno živa kakor tudi vse druge države, ki sta se jih začasno polastila nemški in italijanski osvajalet.

General Dušan Simović je v svoji izjavi predložil zgodovinsko analizo dogodkov, ki so se vršili pred velikim dogodkom na dan 27. marca, ter navedel razloge, vsled katerih je prišlo do premene v deželi, in tudi rezultat, ki ga je den 27. marca izzval v deželi in izven nje. General Simović je zelo dobro poudaril, da niso bili voditelji tega velikega dogodka nič drugega kakor sredstvo v rokah naroda, ki si je hotel obvarovati narodno čast in človeško spoštovanje, tradicije in zgodovinsko nadaljevanje dežele in naroda.

G. dr. Momčilo Ninčić je izpopolnil veliki domoljubni zanos generala Simovića z umerjenostjo in taktom, ki odkljuje visokega državnika, kakršen je dr. Ninčić vedno bil. On je navedel razloge, ki so primorali vsi odgovorne ljudi k temu, da so sledili narodovi volji, ali obenem je pa tudi naglašil visoki moralni smisel držanja dr. Vladka Mačka ves čas krize. Vsi Hrvati bodo morali sprejeti to stališče iz izjave g. dr. Ninčića z odobravanjem in zadovoljstvom, kakor bodo sprejeli tisto jako lepo in plemenito izkazilo generala g. Dušana Simovića, ki kaže, da trpijo danes poleg Srbov v najemniški in plačanski Paveličevi državi enako tudi poštene in domoljubni Hrvatje. Ti svedočbi iz dveh važnih in značilnih izjav prinašati povsem prirodno slogo in harmonijo v vrste Srbov in Hrvatov. Vsak Hrvat, ki veruje v veličino svojega naroda in ki je vedno medu dobi iz dveh važnih in značilnih izjav prinašati povsem prirodno slogo in harmonijo v vrste Srbov in Hrvatov. Vsak Hrvat, ki veruje v veličino svojega naroda in ki je vedno medu dobi iz dveh važnih in značilnih izjav prinašati povsem prirodno slogo in harmonijo v vrste Srbov in Hrvatov. Vsak Hrvat, ki veruje v veličino svojega naroda in ki je vedno medu dobi iz dveh važnih in značilnih izjav prinašati povsem prirodno slogo in harmonijo v vrste Srbov in Hrvatov.

(Dalje prihodnjik)

Najnovejšje vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovenec!"

IZREDNA PRILIKA

za ljubitelje lepega povestnega berila se nudi samo za nedoločen čas, ko je na izredni razprodaji krasna knjiga 416 strani, ki vsebuje krasno povest

'Ena božjih Cvetk'

stane po redni ceni \$1.00, zdaj za nedoločen čas na razprodaji samo

50 centov

V zalogi je le omejeno število teh knjig, sezite po nji takoj, zdaj, ko je vam na razpolago za polovično ceno.

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

ZLATA KNJIGA

ki smo jo izdali za petdesetletnico

"Amerikanskega Slovenca"

je s stališča slovenske zgodovine in drugače navse zanimiva knjiga. Vsaka slovenska hiša bi jo naj imela v svoji hiši. Naročite jo, 50c stane samo

Kdor pa želi naročiti tudi Spominsko knjigo ki je bila izdana za štiridesetletnico "Amerikanskega Slovenca" pred desetimi leti, katerih imamo še nekaj na roki, tak dobi obe skupaj, to je Spominsko knjigo od 40 letnice in sedanjo Zlato knjigo, obe za samo 75c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Paul Keller

"Hubert"

ROMAN IZ GOZDOV

Tim gleda na Padovko z brezmejnimi zaničevanjem. Prepričan sem, da mu je ta ženska v dno duše zoprna in da trpi, kadar je ona blizu. Toda ne reče nobene besede. Le tiho čaka, da nelepi nakazi odpovem službo. In priznati moram, da ta mala, jedrovita ženska ni v okras moji hiši. Podpasuje si svoje že tako kratko krilo z usnjenim pasom tako visoko, da vidiš njena debela meča, ki tiče v nogavicah iz surove volne. Izpodrecava se, kakor da bi morala vedno bresti po najbolj debelem blatu. Njen obraz venomer žari kakor baker, njeni lasje pa so zviti v smešne volze, ki je velik kakor lešnik, na temenskem vrtniku.

Da Tima pri pogledu na tako prikazen začne tresti mrzlina, je razumljivo. Goto-vo bi rajši opravil marsikako delo namesto nje, kakor pa prenesel njeno navzočnost. Toda kokiši! Da bi stikal po umazani slami za jajci ali pa celo čistil kur-nik, za to bi se Tim ne mogel odločiti. Rajši bi videl, da hudičeva mati ropota okrog njega.

Pri nakupu sem bil pozabil povprašati, kakšno ime imata psa; prve dni sem se tu-di prav malo menil za pasji mrcini. Tim seveda še manj. Tako je Padovka krstila psa, pudelna z imenom "Fips", daklena pa z imenom "Boks". Ko sem ji rekel, da ti imeni nista kar nič primerni za to vrsto psov, je menila, da vsem psom v vasi pravi-jo Fips ali pa Boks. Naročil sem, naj se imenuje dalek "Bims", pudel pa "Bams".

Nato so vsi domači zmajali z glavami in Tim, ki je v mladih letih obiskoval štiri razrede realke, je rekel:

"Milostljivi gospod, psa se s tako po-dobnima imenoma, pri katerih je razloček le v enem samoglasniku, ne bosta mogla ločiti, če ju kdo pokliče."

Padovka je odprla usta, ko je slišala, kako učeno Tim govori. Jaz pa sem dejal: "Dragi Tim, to nič ne pomeni. Če pokli-čem Bims ali Bams, priteklo bo vedno le eden, in to je pudel; kajti dakel tako ali tako ne bo nikoli prišel."

Kokiši imamo deset; devet kur in pete-lina. Vse so jarice. Toda znesla še nobe-na ni. Zaradi tega sem se posvetoval s Timom, ki je rekel:

"Milostljivi gospod, mislim, da so sami petelini; petelini pa ne neso."

Najbrž je mislil, da mi bo s temi beseda-mi razodel svoje skušnje v poljedelskih zadevah, toda odvrnil sem mu:

"Ne, Tim! Poje le eden, torej je le en sam petelin; kure namreč ne pojo."

Tako sem ga nadkrilil; kajti da kure ne pojo, tega Tim ni vedel. Oh, kakšni kmetje in rejci kokiši smo!

Vprašal sem Matildo. Povedala mi je ti-sto, kar mi je rekla vselej, kadar nisem mogel čakati kakšnega uspeha v svojem življenju:

"Moj Bog — le potrpite! Vse še pride!"

Končno sem povprašal Padovko. Tim je bil navzoč, ko sem govoril z njo. Povedal sem ji naše misli v tem naključju, nakar je odvrnila, med tem ko je lužo, ki jo je prej tja v en dan razlila po opločnicah v veži, pognala z brezovo metlo skozi odpr-ta vrata, po drugi strani pa poškopila z

njo s pečnicami pokrito steno ter Timovo in mojo obleko:

"Kakšna bedarija! Premraz je še, da bi nesle!"

Opomnil sem, kako neprijetno mi je, da je oškropila mojo obleko in da mi njene besede "kakšna bedarija" niso všeč, in sem strogo pristavil:

"Padovka, prosim vas, da mi svoje izra-ze poveste v malo lepši obliki."

Padovka je molče pometala dalje. Pu-stil sem jo, slišal pa sem še, kako je stopil Tim v kuhinjo in zadovoljno rekel Ma-tildi:

"Energičen postaja!"

DRUGO POGLAVJE.

O gospodu Boltežarju in o Milčki in Ma-lčki. O igri skatu ter učiteljici s potno košaro ter z omaro za obleko.

Brez človeške družbe ne strpim. Valov-je morja, po katerem sem se vozil do se-daj tam zunaj po svetu, buta v ta mirni vrtan in stresa "čoln, ki se je rešil", da se Bog usmili. Študiram kakor študent, ki hoče napraviti izkušnjo v šestih mese-cih, ker čaka njegovo dekle na poroko. Filozofijo, umetnostno zgodovino. Tudi nekaj prirodoslovnih knjig leži na moji mizi. V svojih šolskih letih sem užil prav žalosten pouk v prirodoslovju in moram pravzaprav začeti od kraja. Pri tem be-rem pogostokrat knjige, ki so jih napisali ljudskošolski učitelji; preproste so, smi-selne, nazorne. Tu in tam leži tudi bleste-poezije nad črkami.

Prvi znanec, ki sem si ga pridobil, je oskrbnik Boltežar. Ta mož je neki dan stopil v mojo sobo in rekel, naj oprostim, ker si je upal, da me obišče. Bil sem sicer prepričan, da se prvi obisk spodobiti meni novodošlecu, toda v svoji osamelosti sem gosta srčno pozdravil.

Gospod Boltežar je štiridesetletnik, ne-koliko preobilen, čigar očesci živahno in veselo sijeta iz rdečega kmetskega obra-za. Oskrbuje gozdove nekega bogatega trgovca, ki le poredkoma prihaja na obisk iz glavnega mesta, in je obenem predstoj-nik urada ter okrajni šolski nadzornik.

"Če se nameravate tukaj udomačiti, gos-pod Hubert, vam bom morebiti tu in tam v korist."

Tim je moral prinesiti vina in je stregel s tisto, le meni dobro znano vmemarnost-jo, ki jo je prevejanec vedno kazal, če je bil v hiši gost, ki po njegovih mislih ni bil čisto "družabno vzgojen".

Gospod Boltežar je zgovoren mož. Po-kazalo se je, da mnogo bolje ve, kako je zgrajena moja hiša, kakor pa jaz sam; ko so jo namreč gradili, je neprestano lazil okrog nove stavbe, čeprav ga stvar ni prav nič brigala.

"Kot predstojnik urada," je rekel, "se moraš za vse okrog sebe brigati."

Sklenil sem, da mi bo dajal ta mož po-ročila, v čemerkoli mi bo treba. Ustregel sem mu najprej s tem, da sem ga popeljal po svojih sobah in s tem nasitil njegovo očitno radovednost; z obžalovanjem pa sem moral spoznati, da je to, kar je videl, vplivalo na njegovo zaupljivost. Postal je redkobeseden in zbezan. Tisto malo u-dobnosti, kar jo imam, je spravilo prepro-stelega moža v stisko. Tega pa celo nisem nameraval.

RUSKA JUŽNA FRONTA POPUŠČA

(Nadaljevanje s 1. strani)

sveto in vredno vseh žrtev. Tudi Rusi imajo precej nekega trdo-vratnega fanatizma, s katerim se bore kot levi in zaustavljajo Nemce ob vsakem koraku.

Le eno ugodnost imajo Nemci. Njihovi dobro organizirani ar-zenali in skladišča so za njimi, ne prizadeti. Dočim Nemci te razbijajo v vsaki deželi, ki jo napadejo. To učinkuje na zaloge, dočim nemška proizvodnja gre naprej neprizadeta. Ako bodo Rusi v stanu zadržati Nemce vsaj šest tednov in če jim bodo Angleži in Amerikanci res dali kaj prida pomoči v orožju, po-tem je na ruski strani upanje. Če bo pa objavljen pomoč le na jeziku, v dejanju jo pa dosti ne bo, ali pa nič, potem pa lahko vsak pričakuje že v naprej kak-šen bo izid te borbe.

Širite in priporočajte list
"Amerikanski Slovenec!"

BRITANSKI NADVOJVODA PRIDE NA OBISK

Washington, D. C. — Kakor se je izvedelo, namerava priti koncem prihodnjega tedna semkaj na obisk kentski voj-voda iz Anglije, najmlajši brat angleškega kralja. Govo-ri se, zlasti še v krogih, ki so nasprotni Angliji, da ne bo ta obisk pomenil nič drugega kakor apel za nadaljnjo po-moč. Baje bo sedem milijard, ki jih je Amerika določila za podporo Angliji, kmalu pošlo, in nekateri krogi že razpravljajo, da bi se nakazal nadalj-nji znesek desetih milijard. Za-to naj bi menda prišel vojvoda v Ameriko, namreč da bi omehčal tukajšnja srca.

POSLUŠAJTE
vsako nedeljo prvo in naj-starejšo jugoslovansko Ra-dio ure od 9. do 10. ure do-poldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

PLOŠČE

ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Columbia in Victor plo-šče so po 50c. Vocalion plošče pa po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poš-tino sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj treh plošč, pa plačamo poštnino mi.

COLUMBIA PLOŠČE

25001—Na očetih,	
Juhu polka, harmonika	50
25040—Hojer Valček,	
Pečlarska Polka, Hojer Trio	50
25044—Coklarska Koranica,	
Triglavska Valček, Hojer Trio	50
25059—Jaka na St. Clara, Polka	
Clevelandski Valček, Hojer Trio	50
25062—Ribeniška polka,	
Posler tane, Hojer Trio	50
25069—Stari Šotih,	
Moja Miska, polka, Hoyer trio	50
25072—Moj prijatelj,	
Stajarska, Hojer Trio	50
25074—Kje je moja Ljubica,	
Sokolarska Koranica, Hojer Trio	50
25093—Poja Francka Polka,	
Potepuh valček, harmonika	50
25096—Treba ni moje Ljubice	
plavšati — Ko petica ta mala	
Udovih Lausche	50
25078—Dunaj ostane Dunaj, korac,	
Neverna Ančka, valček, Hoyer	
trio	50
25104—Gozdič je že zelen,	
Po gorah je ivje, Udovih	
Lausche	50
25105—Kak ribam dobro gre,	
Ciganski otrok, Udovih	
Lausche	50
25108—Od kje si dekle ti doma,	
Zgaga polka, Frank Lovin,	
harmonika	50
25115—Jest pa eno ljubco imam,	
Imam dekle v Tirolah, Udovih	
Lausche	50
25124—Moji tovariši so me na-	
pravili — V Šmihdu jaz hišico	
imam, Udovih Lausche	50
25129—Gozdič valček,	
Veseli Godec, polka, Hojer trio	50
25135—Večerni valček,	
Hopsasa polka, Hojer trio	50
25138—Ribeničan urban polka,	
Vesela Urška valček,	
Hojer trio	50
25139—Uspavanka,	
Kadar boš ti vandrat šu,	
Udovih Lausche	50
25140—Plenitnice je prala,	
Kaj mi nua plasina,	
Udovih Lausche	50
25143—Samo Tebe Ljubim, valček,	
Krasna Karolina, polka, Hoyer	
trio	50
25144—Pojmo veseli zdravitko,	
Hišica pri cest' stoji, Udovih,	
Lausche	50
25149—Slovenska Naordna korac-	
kmečka godba	50
25152—Vesela polka,	
Franci valček,	
Slov. Kmečka godba	50
25159—Morar,	
Ne bom se mošila,	
Udovih Lausche	50
25175—Spomin iz Ljubljane,	
Večerna polka,	
Harmonika orkester	50
25183—Stajarska,	
Galop, Deichman orkester	50
25184—Ti marjanc polka,	
Daj daj srček nazaj,	
Deichman orkester	50
25185—Z veselim srcem volčim,	
Moj očka ima konjiča dva,	
Moški kvartet Presern	50
25186—Sem hodu res zanj,	
Miska ali hoče ti moža,	
Moški kvartet Presern	50

25187—Oj kod bova vandrala,	
Kaj pa ti pobit,	
Moški kvartet Presern	50
25189—Dekle, kdo bo tebe troštan,	
Jaz pa vrtec bom kopala,	
Udovih, Lausche	50

PLOŠČE POD TEM NASLOVOM SE NE DOBIMO VEČ.

ker jih družbe ne izdelujejo več. Imamo pa jih mi še nekaj komadov v za-logi. Doktor zaloga traja so na raz-polo.

25084—Nočni Čuvaj,	
Pevec na note,	
Clani kvarteta Jadran	50
25131—Kdote hoče furmah bid,	
Lovska, — A. Krnjevič in F. Mo-	
horcić duet	50

VICTOR PLOŠČE

V-23005—Za Velikonočno nedeljo,	
Prvi in drugi del. Adria Peveci	50c
V-23008—Dunaj ostane Dunaj,	
Pod dvojnimi orlani, Olbrigs Zi-	
trio	50c
80334—Gozdni svok Trumplan,	
France Polka, Dietchman ork.	50c
V-23025—Oh, Oh ura že bje,	
Po jezuru bliz Triglava. Mirko	
Jelačin	50c
V-23026—Pobit sem star šele 18 let,	
Juri Benko vzemi Lenko. Mirko	
Jelačin	50c
V-23027—Mene pa Glava Boli,	
Pa Kaj to more biti. M. Jelačin	50c
V-23028—Vsi so Prihajali,	
Minjar. Mirko Jelačin	50c
80180—Badnjak,	
Božič. Jadran Moški kvartet	50c

VOCALION PLOŠČE

Vocalion plošče so vse angleške.	
Med temi je mnogo zelo popularnih	
komadov, ki jih uporabljajo na avto-	
matičnih mašinah po gostinlah itd.	
Vocalion plošče stanejo samo 35c. ko-	
mad. Manj ko tri plošče po pošti ne	
pošiljamo.	
04810—Paradise in the moonlight,	
When I first laid eyes on you.	
Gene Autry	35c
15974—Jolly Coppersmith,	
Skaters Waltz — The Viking Ac-	
cordion Band	35c
15982—Bartenders dream,	
Beer Chasers polka.	
Bee Gee Tavern Band	35c
15984—Hic polka,	
Night Cap.	
Bee Gee Tavern Band	35c
15985—Beer Barrel polka,	
What will you have.	
Bee Gee Tavern Band	35c
15986—On the house,	
Swinging the bottle.	
Bee Gee Tavern Band	35c
15987—One too many,	
Broken pretzel polka.	
Bee Gee Tavern Band	35c
4678—Penny Serenade	
Rainbow valley, — Dick Jur-	
gens and his orchestra	35c
04781—Go to sleep my darling ba-	
by — Birmingham jail.	
The Deurik Sisters	35c
04809—Little Sir Echo,	
I just want you. — Gene Autry	35c

Naročilom je pridjati vsakokrat potrebni znesek. Po C. O. D. (to je po poštne povzetju) plošč ne pošiljamo drugače, razven, če želi naročnik plačati poštne stroške za C.O.D. sam. Za najmanjšo pošiljatev po C.O.D. računa poš-ta 17c. Kdor želi to prihraniti naj pošlje potrebni znesek v čeku ali Money order z naročilom in sicer na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk:

Precej je srčnih bolecin po-se odloči, ker hudič je tu, in vsem svetu, kjer se zanimajo, tam enako tudi hudič. ali so naravnost udeleženi pri sedanji borbi. Hitlerov napad na Stalina pouzroča te boleči-ne. Kako? Gre za nazijem in za komunizem. Oba sta prava peklenška, in obeh se ni mo-goče iznebiti. Neki mižurkaje na Hitlerovo stran, pa stoji pred njimi hudič nazijzma, drugi bi radi mižurkali na Sta-lina, pa naletijo na hudiča ko-munizma. Kam te bom djal? To so trenutno tiste srčne bolečine.

Nihče ne more trditi, da bi ne bilo nevarnosti, ako pozna nevarnost tako nazijzma kakor komunizma. Izločena ta nevarnost ni na nobeni strani, izogniti se je pa enako nihče ne more, ako se more za eno stran odločiti.

Količak zavedni in vestni Slovani, ki odklanjajo po pre-pričanju ateistični komunizem, imajo vsaj en razlog, da se nagnejo na stran Stalina, bolj pravilno pač, na stran Ru-sije. Vse okoliščine merijo na dejstvo, da bi bil z ogroženo Rusijo ogrožen obstanek vsega slovanstva, samostojnost vseh slovanskih plemen. Ta razlog je nad vse tehten: pri obstan-ku Rusije in slovanskih plem-en se v teku daljše dobe pri ateističnem komunizmu lahko še vse ali vsaj marsikaj izpre-meni, dočim bi bilo kaj takega pri propadu Rusije in slovanskih plemen nemogoče.

Tudi demokrati niso brez tehtnega razloga, da se nagibajo na stran Rusije, dasi Sta-lin ni noben demokrat, ker bi pri obstoju celo zdaj stalinške Rusije demokracija drugje le mogla pridobiti, pri porazu Rusije bi pa prišla v nevarnost. Kdor ni Slovan iz prepriča-nja, niti ni posebno iskren de-mokrat, bo videl le ta dva zlomka, nazijzem in komuni-zem, in bo v srčnih bolečinah, za katerega naj se odloči.

Nemci v veliki večini se ne bojijo nazijskega zlomka, dasi smatrajo nazijzem kot nazir-je nekako za zlomsko.

To je naravno. Upi na nem-ško zmago odstranjuje vsak pomislek, in vsaj najboljši med temi Nemci pač upajo na po-znejšo poravnavo pri zgreše-nem nazijizmu, kakor upa tudi: kak zaveden Slovan na porav-navo pri enako zgrešenem ko-munizmu.

Komur je le za naziranje tako pri nazijizmu kakor pri komunizmu, in ne pozna dru-gih, pri vsakem zavednem Slovanu narodnih razlogov, bo v škripcih, na katero stran naj

Predstavite vašim prijate-ljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj na-roče!

Listen to
PALANDECH'S
YUGOSLAV-AMERICAN
RADIO BROADCAST
Every Saturday, 1:30 to 2:30 P.M.
STATION WHIP
1480 kilocycles
(First Station on Your Dial)
Featuring a program of
Yugoslav Folk Music

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
Pregleduje oči in predpisuje očala
23 LET IZKUŠNJE
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

MICHAEL TRINKO IN SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

(Pleskarji in popravilci ometa in sten)

2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za ceno. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovincem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

SVOJI K SVOJIM!

Slovenec, slovenska družina in slovenske pošiljke, naro-čajte svoje tiskovine vedno le v slovenski tiskarni. — Naša tiskarna izdeluje vse tiskovine za posameznike, družine in druge, LČNO in POCENI.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENE

1849 West Cermak Road, Tel. Canal 5544 Chicago, Illinois